Lietas Nr. C32315614
Lietas arhīva Nr. CA-0411-16/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2016.gada 25.janvārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Sk.Buivide,
tiesneši L.Grauda, G.Ungurs,
ar sekretāri S.Binderi,
tulkiem M.Miņejevu, A.Blanari,

piedaloties /pers. G/ ar videokonferences starpniecību un /pers. H/ pilnvarotajai pārstāvei /pers. I/, personām, kas nodrošina videokonferences gaitu /pers. J/, /pers. K/,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu /pers. G/ prasībā pret /pers. H/ par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu sakarā ar /pers. G/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 25.maija spriedumu.

Civillietu tiesu kolēģija, noklausījusies tiesneses Sk.Buivides ziņojumu,

konstatēja:

/pers. G/ (turpmāk arī – prasītājs) 2014.gada 9.maijā ar precizējumiem 2014.gada 13.oktobrī Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā cēlis prasību pret /pers. H/ (turpmāk arī – atbildētājs) par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2013.gada 28.novembrī starp pusēm noslēgts dzīvojamās telpas /adrese/, īres līgums. Prasītājs samaksājis īres maksu LVL 280 apmērā par pirmo un pēdējo mēnesi. Īres līgums noslēgts uz vienu gadu - no 2013.gada 28.novembra līdz 2014.gada 28.novembrim. 2013.gada decembrī prasītājs veicis kārtējo maksājumu par dzīvokļa īri LVL 140 apmērā un par komunālajiem pakalpojumiem LVL 45 apmērā.

Prasītājs kopā ar civilsievu /pers. L/ nolēmuši izvākties no minētā dzīvokļa 2014.gada janvāra divdesmitajos datumos un pārcelties uz Tukuma rajonu, līdz ar ko prasītājs saticies ar atbildētāju un lūdzis atdot LVL 140. Atbildētājs prasītājam iedevis LVL 50 un vienojušies, ka prasītājs neizvācas no dzīvokļa. Prasītājs piekritis, par ko paziņots atbildētājam.

2014.gada janvāra otrajā pusē piezvanījusi Ilona un jautājusi par dzīvokļa īres maksu. Prasītāja civilsieva norādījusi, lai Ilona no dzīvokļa paņem EUR 380, kas atrodas zem galdauta, taču ne viņai, ne atbildētājam nav bijis laika, lai iebrauktu dzīvoklī.

Nākamajā dienā prasītājs saņēmis īsziņu no atbildētāja, kur norādīts, ka atbildētājs izsaucis policiju, uzlauzis durvis un nomainījis slēdzeni, dzīvoklis atrodas policijas kontrolē. Atbildētājs neko nepaskaidrojot, norādījis, lai nākamajā dienā paņem savas mantas, jo dzīvoklim ir jauni iemītnieki. Uz jautājumu par naudu zem galdauta atbildējis, ka nav to ņēmis, iespējams, policija paņēmusi. Uzsver, ka nav pārkāpis īres līgumu un apmaksājis visus dzīvokļa rēķinus un dzīvokļa īres maksu ar kaimiņienes starpniecību.

Prasītājs vērsies ar iesniegumu Rīgas Ziemeļu policijas iecirknī, bet 2014.gada 31.janvārī saņēmis atbildi par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu, 2014.gada 22.maijā lēmums atcelts un nosūtīts atkārtotai izmeklēšanai policijai.

Kad prasītājs norādītajā laikā ieradies pēc mantām, dzīvoklī atradās divi vīrieši, norādot, ka ir ļoti aizņemti un informēs prasītāju, kad var atbraukt. Tādējādi prasītājs ar civilsievu nedēļu dzīvoja automašīnā pie ieejas durvīm, jo prasītājs un viņa sieva atradās policijas uzraudzībā. Prasītāja civilsieva /datums/priekšlaicīgi dzemdēja bērnu. Pēc tam pārcēlušies dzīvot Tukuma rajonā, Slampē, pārkāpjot policijas uzraudzību. Savas mantas no dzīvokļa /adrese A/, prasītājam izdevies paņemt tikai divas nedēļas pēc notikušā.

Norāda, ka ar minētajām atbildētāja darbībām prasītājam nodarīta spēcīga morāli-psiholoģiska trauma, garīgi pārdzīvojumi un ciešanas, kā arī materiālais kaitējums ar pašām smagākajām no tā izrietošajām sekām, kas radījis ievērojamu kaitējumu prasītāja veselībai. Prasītājam radušies pārdzīvojumi sakarā ar civilsievas priekšlaicīgo dzemdību sekām un draudiem dzīvībai uz to brīdi vēl nedzimušajam dēlam, radušies neizturami dzīves apstākļi automašīnā nedēļas garumā, tika liegta iespēja saņemt korespondenci. Pārcelšanās uz Tukuma novadu radīja policijas kontroles pārkāpumu un 2014.gada 21.martā Tukuma rajona tiesa kriminālllietā Nr. 11390087913 piemērojusi prasītājam drošības līdzekli - apcietinājumu.

Prasītāja civilsieva, nevarot pārdzīvot prasītāja apcietinājumu, atgriezusies vidē, kurā uzturējusies pirms iepazīšanās ar prasītāju, līdz ar to prasītājam un viņa sievai liegtas dēla aprūpes tiesības un dēls nokļuvis sociālajā mājā - audžuģimenē. Prasītājs vērsies pie psihiatra un psihologa, un joprojām, atrodoties cietumā, speciālisti sniedz prasītājam palīdzību, viņš vēlējies izdarīt pašnāvību. Atbildētāja rīcību vērtē kā prasītāja pakļaušanu spīdzināšanai, izliekot prasītāju no dzīvokļa kopā ar ģimeni ziemas periodā, nedomājot par morāles apsvērumiem un pilsonisko pienākumu, kā arī par īres līgumu.

Pamatojoties uz minēto un sakarā ar to, ka prasītājs ir četru sabiedrību valdes loceklis, kuras šobrīd paralizētas prasītāja apcietinājuma dēļ, atbildētāja amorālās rīcības dēļ, kurš patvarīgā veidā rupji pārkāpis dzīvojamās telpas īres līgumu, prasītājs pieprasa piedzīt no /pers. H/ naudas kompensāciju EUR 100 000 apmērā par prasītājam nodarīto morālo un materiālo kaitējumu. Kompensāciju EUR 50 000 apmērā lūdz ieskaitīt prasītāja kontā, bet EUR 50 000 lūdz ieskaitīt dēlam /pers. O/, bet pirmās instances tiesas sēdē prasības summa samazināta, lūdzot piedzīt no atbildētāja atlīdzību par nodarīto kaitējumu EUR 50 000 apmērā.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 25.maija spriedumu prasība noraidīta, pamatojoties uz tālāk norādītiem argumentiem.

Civillikuma 1635.panta pirmā daļa noteic, ka *katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot*. Saskaņā

ar šā panta otro daļu *ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.*

Savukārt Civillikuma 1635.panta trešā daļa noteic, ka, *ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.*

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 19.panta pirmo daļu *neviena persona netiek uzskatīta par vainīgu, kamēr tās vaina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā netiek konstatēta šajā likumā noteiktajā kārtībā.*

Ņemot vērā, ka nav konstatēts, ka prasītājs būtu cietis noziedzīga nodarījuma, kura izdarīšanā atbildētājs būtu atzīts par vainīgu, rezultātā, līdz ar to morālā kaitējuma esamība prasītājam ir jāpierāda. Savukārt, lai pierādītu morālā kaitējuma esamību, prasītājam, pirmkārt, ir jāpierāda, ka prettiesiskā darbība ir notikusi.

Izvērtējot lietā esošos dokumentus, pirmās instances tiesa atzinusi, ka prasītājs nav pierādījis ne viņa norādītās atbildētāja prettiesiskās darbības, ne faktiskos apstākļus, kādi iestājušies, prasītājam ar ģimeni zaudējot izīrēto dzīvojamo platību, ne to rezultātā nodarīta morālā kaitējuma esamību. Tiesai nav pamata uzskatīt un lietā nav iegūti pierādījumi, ka problēmas prasītāja ģimenē, apcietinājuma piemērošana un prasītāja morālās ciešanas un satricinājums būtu radies atbildētāja rīcības rezultātā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.*

No lietas materiāliem redzams, ka 2013.gada 28.novembrī starp /pers. H/ kā izīrētāju un /pers. G/ kā īrnieku noslēgts dzīvojamo telpu īres līgums, saskaņā ar kuru prasītāja lietošanā nodots /adrese/, nosakot īres līguma termiņu līdz 2014.gada 28.novembrim. Lietā nav strīda par to, ka /pers. G/ faktiski lietojis dzīvojamās telpas līdz 2014.gada janvāra beigām. Pierādījumi, kas liecina par faktiskajiem apstākļiem un tiesisko pamatu dzīvojamo telpu lietošanas tiesību zaudēšanai, nav iegūti.

/pers. R/ sūdzību par Valsts policijas Rīgas Ziemeļu iecirkņa 2014.gada 27.septembra lēmumu, ar kuru atteikts uzsākt kriminālprocesu par iespējamu patvarību no /pers. H/ puses, iekļūstot /pers. G/ īrētajā dzīvoklī /adrese B/, un par /pers. G/ piederošās naudas EUR 380 apmērā zādzības faktu, Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona prokuratūrā 2014.gada 19.novembrī pieņemts lēmums uzsākt kriminālprocesu Nr.12050003014 pēc piederības pie noziedzīga nodarījuma grupas objekta saskaņā ar Krimināllikuma 18.nodaļu.

Nekādas ziņas par kriminālprocesa turpmāko virzību, prasītāja un atbildētāja procesuālo statusu kriminālprocesā nav iegūtas. Atbildētājs nav ticis atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, līdz ar to kriminālprocesa uzsākšanas fakts nav atzīstams par pietiekamu pierādījumu prasītāja argumentu par atbildētāja prettiesisku rīcību apstiprināšanai.

/datums/dzimis /pers. O/, kura vecāki ir /pers. G/ un /pers. L/. No Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas Dzemdību Nams" 2014.gada 28.oktobra atbildes /pers. G/ redzams, ka medicīniskajā dokumentācijā nav informācijas par to, ka /pers. O/ būtu dzimis priekšlaicīgi.

Ar Rīgas bāriņtiesas 2014.gada 14.aprīļa lēmumu Nr.1-6/963 nolemts neatjaunot /pers. G/ pārtrauktās /pers. O/ aizgādības tiesības. Ar Tukuma novada domes bāriņtiesas priekšsēdētājas vietnieces 2014.gada 1.aprīļa lēmumu pārtrauktas /pers. O/ aprūpes tiesības, jo bērna tēvs atrodas apcietinājumā, savukārt bērna māte kopš 2014.gada 28.marta atradusies prombūtnē, nezināmā vietā, nav bijusi sazvanāma, par bērnu nav interesējusies.

A r 2014.gada 2.janvāra lēmumu Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Tukuma iecirkņa lietvedībā esošajā kriminālprocesā Nr.11390087913 /pers. G/ piemērots drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā, norādot dzīvesvietu /adrese/. Kriminālprocesā prasītājam 2014.gada 21.martā ticis piemērots apcietinājums.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka personas atrašanās apcietinājumā ir pamatota ar iespējamu noziedzīga nodarījuma, par kura izdarīšanu Krimināllikumā ir paredzēts brīvības atņemšanas sods, izdarīšanu, Kriminālprocesa likumā noteikto pamatu esamību visstingrākā drošības līdzekļa piemērošanai, kuru ir izvērtējis izmeklēšanas tiesnesis, kā arī personas pieļautu kriminālprocesuālo pienākumu neizpildi. Minētie apstākļi atzīstami par tādiem, kas atkarīgi vienīgi no pašas personas gribas un rīcības, un cita persona un viņas pieļauta rīcība nevar būt vainojama pie norādīto apstākļu iestāšanās. Turklāt apcietinājums prasītājam ticis piemērots 2014.gada 21.martā, turpat divus mēnešus pēc konflikta ar atbildētāju un dzīves vietas /adrese/, atstāšanas. Prasītājam bija zināms pienākums informēt procesa virzītāju par dzīvesvietas maiņu, līdz ar ko nav pamata uzskatīt, ka prasītajam nebūtu zināmas arī iespējamās drošības līdzekļa nosacījumu neizpildes sekas. Pie šādiem apstākļiem kritiski vērtēti prasītāja apgalvojumi, ka ilgstošā kriminālprocesuālā pienākuma neizpilde vispār varētu būt saistīta ar jebkādu atbildētāja rīcību.

Tāpat arī bērna aprūpes pienākumu izpilde primāri ir atkarīga no vecāku izpratnes, spējas un vēlmes uzņemties atbildību par bērna aprūpi un audzināšanu. Pat atzīstot, ka prasītājam faktiski šķēršļi (atrašanās apcietinājumā) liedza veikt bērna aprūpi, ko citādi viņš būtu veicis, tad nekādi faktiski, no gribas neatkarīgi šķēršļi nav konstatējami bērna mātei, kura atradās nezināmā prombūtnē, atstājot bērnu bez vecāka gādības.

No Rīgas Centrālcietuma Ambulatorās medicīnas daļas izsniegtā izraksta no pacienta medicīnas kartes redzams, ka 2014.gada 13.maijā un 11.augustā /pers. G/ ir sniegta psihiatra konsultācija, noteikta diagnoze: neirotiski miega traucējumi. No 2014.gada 13.novembra Rīgas Centrālcietuma izsniegtās izziņas redzams, ka /pers. G/ vērsies pēc palīdzības pie Rīgas Centrālcietuma psihologa. No prasītāja saņemti 6 iesniegumi psihiatra apmeklējumam, psihiatra konsultācijas sniegtas 2014.gada 30.aprīlī, 13.maijā un 11.augustā, to laikā konstatēti neirotiski miega traucējumi. Psihologa konsultācija bijusi vienu reizi sakarā ar problēmām ģimenē.

Informācijā par prasītājam sniegtu palīdzību nav minēti nekādi iespējami cēloņi un apstākļi, kuru ietekmē prasītājam varēja tikt izraisīts spēcīgs emocionāls pārdzīvojums, satricinājums, kas būtu varējis izsaukt miega traucējumus.

No Tukuma rajona tiesas 2014.gada 9.jūnija tiesas sēdes protokola krimināllietā /pers. G/ apsūdzībā redzams, ka liecinieks /pers. V/ norādījis, ka ir policijas darbinieks, un ir centies sniegt palīdzību /pers. G/, viņu nomierinot, sakarā ar to, ka /pers. G/ vēlējies izdarīt pašnāvību. Minētais noticis, kad /pers. G/ ticis informēts par /pers. L/ pazušanu, kā rezultātā prasītājam sākusies histērija, viņš izpaudis savas jūtas pret /pers. L/, satraucies par to, kas varētu notikt ar bērnu. Minētais norāda, ka prasītāja pārdzīvojumi un to izraisīti veselības traucējumi varētu būt saistīti ar personīgiem iemesliem, attiecībām prasītāja ģimenē, un minētajam nav sakara ar jebkādu atbildētāja rīcību.

Ievērojot minēto, pirmās instances tiesa prasību atzinusi par noraidāmu.

Par spriedumu /pers. G/ 2015.gada 1.jūlijā iesniedza apelācijas sūdzību, kurā spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apjomā, lūdz izskatīt lietu pēc būtības un prasību apmierināt.

Apelācijas sūdzībā papildus prasības pieteikumā paustajiem argumentiem, norādīts, ka lietas izskatīšana nav bijusi vispusīga un objektīva. Atbildētājs pārkāpis dzīvojamās telpas īres līguma noteikumus, nebrīdinot par tā izbeigšanu 30 dienas iepriekš, bez iemesla. Pretēji pirmās instances tiesas norādītajam, īres līgums netika lauzts mutiski. Uzskata, ka kļuvis par upuri patvaļīgai nekustamā īpašuma neaizskaramības pārkāpumam, kas izraisījis prasības pieteikumā norādītās sekas, radot patvaļīgu iejaukšanos prasītāja privātajā dzīvē un spīdzināšanu.

Atbildētāja/pers. Z/ pilnvarotā pārstāve /pers. I/ 2015.gada 24.augustā iesniedza rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, kur norāda, ka to neatzīst, pirmās instances tiesas spriedumu uzskata par pamatotu un likumīgu. Prasītājs nav cietis no noziedzīga nodarījuma, kā izdarīšanā būtu vainojams atbildētājs, tādējādi nav pamata morālā kaitējuma atlīdzināšanai. 2013.gada 3.decembrī prasītājs paziņoja par līguma laušanu, pieprasot atdot samaksāto īres maksu, tādējādi izbeidzot starp pusēm pastāvošās līgumiskās attiecības. Attiecībā uz uzsākto kriminālprocesu norada, ka atbildētājam tajā nav nekāda procesuālā statusa, tas uzsākts par iespējamām policijas darbinieku nelikumīgām darbībām.

Prasītājs/pers. A0/, piedaloties tiesas sēdē ar videokonferences starpniecību, prasību un apelācijas sūdzību uzturēja saskaņā ar tajās norādītajiem argumentiem.

Atbildētāja/pers. Z/ pilnvarotā pārstāve /pers. I/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina, pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumos norādītajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa.

Pārbaudot lietas materiālus, noklausoties pušu pārstāvju paskaidrojumus un viedokli, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasība un apelācijas sūdzība nav pamatota un ir noraidāma, sekojošu apsvērumu dēļ.

Civillietu tiesu kolēģija vadās no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas, ka *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.*

Apelācijas sūdzībā spriedums tiek pārsūdzēts pilnībā, tomēr netiek apstrīdēts pirmās instances tiesas lietā nodibinātais, ka 2013.gada 28.novembrī starp /pers. H/ kā izīrētāju un /pers. G/ kā īrnieku noslēgts dzīvojamo telpu īres līgums, saskaņā ar kuru prasītāja lietošanā nodots /adrese/, nosakot īres līguma termiņu līdz 2014.gada 28.novembrim. /pers. G/ faktiski lietojis dzīvojamās telpas līdz 2014.gada janvāra beigām.

Minētie fakti atbilst lietas materiāliem un saskaņā ar Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesai tie nav jāpārbauda.

Civillikuma 1635.pants reglamentē morālā kaitējuma atlīdzināšanu, proti, *katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda.* Civilprocesā pusēm ir saistošs Civilprocesa likuma 10.pantā noteiktais sacīkstes princips.

Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka prasītājs par neatļautu darbību uzskata atbildētāja rīcību, pārtraucot īres līgumu, kas novedis pie prasītāja civilsievas priekšlaicīgām dzemdībām, prasītāja apcietinājuma, suicidālā psiholoģiskā stāvokļa, aprūpes tiesību pār bērnu zaudēšanu.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka tiesību aizskāruma gadījumā atlīdzības pienākums iestājas, ja tiek konstatēta: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) kaitējuma esamība; 3) cēloniskais sakars starp kaitējumu un neatļauto darbību *(sk. K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata.- Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 237.-238.lpp.).*

Pirmās instances tiesa, konstatējot, ka prasītājs nav pierādījis ne viņa norādītās atbildētāja prettiesiskās darbības, ne faktiskos apstākļus, kādi iestājušies, prasītājam ar ģimeni zaudējot izīrēto dzīvojamo platību, ne to rezultātā nodarīta morālā kaitējuma esamību, atzinusi prasību par noraidāmu.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka lietas apstākļi ir izvērtēti objektīvi, pareizi nonākot pie secinājuma, ka nav konstatējami morālā kaitējuma atlīdzināšanas priekšnoteikumi un prasības pieteikumā aprakstītie notikumi nav saistāmi ar atbildētāja rīcību. Tāpat Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzībā minētie argumenti nedod pamatu pārvērtēt pārsūdzētā sprieduma motivāciju, jo tā atbilst gan lietā nodibinātiem apstākļiem, gan tiesību normām, uz kurām pirmās instances tiesa spriedumā atsaukusies.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas viedoklim un vadās no Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas, saskaņā ar kuru, *ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.*

Turklāt civillietu tiesas kolēģija ņem vērā Augstākās tiesas prakses apkopojumā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu civillietās norādīto, ka *ne katra sadzīviska rakstura neērtība ir pamats atlīdzības piedziņai par morālo kaitējumu. Arī uzticības neattaisnošana no darījuma partnera puses nav uzskatāma par garīgas ciešanas jeb morālā kaitējuma izraisītāju Civillikuma 1635. panta izpratnē* (skat. Latvijas Republikas Augstākā tiesa. Morālā kaitējuma atlīdzināšana civillietās. Tiesu prakses apkopojums. Rīga, 2014.gads, 109.lpp.).

Vērtējot apelācijas sūdzībā norādīto, ka atbildētāja neatļauta darbība izpaudusies kā 2013.gada 28.novembra dzīvojamās telpas īres līguma izbeigšana, Civillietu tiesas kolēģija par pamatotu atzīst pirmās instances tiesas atzīto, ka tā kā atbildētājs nav ticis atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, nav pamata uzskatīt, ka atbildētājs pieļāvis prettiesisku darbību, savukārt kriminālprocesa uzsākšanas fakts pats par sevi nav atzīstams par pietiekamu pierādījumu prasītāja argumentu par atbildētāja prettiesisku rīcību apstiprināšanai.

Ņemot vērā, ka lietā nav viennozīmīgi konstatējami dzīvojamās telpas īres līguma izbeigšanas apstākļi, turklāt pats prasītājs norāda, ka atbildētājam izteicis vēlmi mainīt dzīvesvietu, secināms, ka nav konstatējama atbildētāja prettiesiska rīcība īres līguma izbeigšanas apstākļos, ko prasītājs uzskata par cēloni viņa apcietinājumam, bērna priekšlaicīgai dzimšanai, viņa psiholoģiskajam stāvoklim, aprūpes tiesību zaudēšanai u.c.

Vērtējot cēloņsakarību, Civillietu tiesas kolēģija par pietiekamiem un pamatotiem atzīst pirmās instances tiesas izdarītos secinājumus par to, ka notikumi, kurus prasītājs prasības pieteikumā norāda kā strīdus situācijas ar atbildētāju sekas, atzīstami par tādiem, kas atkarīgi vienīgi no paša prasītāja un viņa civilsievas rīcības, savukārt atbildētāja rīcība nevar būt vainojama pie norādīto apstākļu iestāšanās.

Turklāt Civillietu tiesas kolēģija ņem vērā apstākli, ka apelācijas instances tiesas sēdē prasītājs atzina, ka viņš informējis Valsts policijas darbiniekus par dzīvesvietas maiņu uz Tukuma novadu[00:14:49], ko apstiprina arī Tukuma rajona tiesas 2014.gada 9.jūnija tiesas sēdes protokolā fiksētās procesa virzītājas liecības (l.l.141-149).

Ņemot vērā, ka komercdarbības apturēšana uzņēmumos, kur prasītājs ir valdes loceklis, ir tieši izrietoša no prasītājam piemērotā drošības līdzekļa, Civillietu tiesas kolēģija par nepamatotu atzīst apelācijas sūdzībā ietvertos argumentus par atbildētāja vainojamību šajā apstāklī. Tāpat arī prasītāja civilsievas /pers. L/ rīcība, atstājot bērnu veselībai un dzīvībai bīstamos apstākļos, ir viņas kā mātes izvēle, kas norāda uz viņas izpratni, spējām un vēlmi uzņemties atbildību par bērna aprūpi, un rezultējusies ar bērna ievietošanu audžuģimenē. Turklāt Civillietu tiesas kolēģija ņem vērā, ka pats prasītājs tiesas sēdē norādīja uz apstākli, ka viņa civilsieva atsāka lietot narkotiskās vielas, tādējādi nerodas šaubas, ka viņas atrašanās prombūtnē nav saistāma ar atbildētāja rīcību.

Vērtējot apelācijas sūdzībā norādīto attiecībā uz prasītāja bērna nākšanu pasaulē, Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka saskaņā ar izrakstu no

dzemdību un jaundzimušā vēstures, redzams, ka bērns dzimis /datums/33.grūtniecības nedēļā (l.l.221). Minētajam apelācijas instances tiesas ieskatā var būt dažādi izskaidrojumi, tostarp, fizioloģiskas īpatnības, veselības traucējumi, no lietas materiāliem izrietošā un prasītāja norādītā informācija par bērna mātes atkarību no narkotiskām vielām atsevišķos periodos, kā arī apstākli, ka konkrētā grūtniecība viņai bija sešpadsmitā u.c. Turklāt saskaņā ar Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas Dzemdību nams" sniegto atbildi, medicīniskajā dokumentācijā nav informācijas, ka bērns būtu dzimis priekšlaicīgi (l.l.122).

Nekonstatējot divus no morālā kaitējuma atlīdzināšanas priekšnoteikumiem, proti, tādu atbildētāja rīcību, kas būtu saistāma ar prasītāja norādītajām sekām, kā arī cēloņsakarību starp tām, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamata izvērtēt morālā kaitējuma esamību, jo prasības apmierināšanai nav pamata, tādējādi tā noraidāma kā nepamatota.

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka ar lietas materiāliem neapstiprinās apelācijas sūdzībā norādītais attiecībā uz to, ka lietas izskatīšana pirmās instances tiesā nav bijusi objektīva un balstīta uz aizspriedumiem sakarā ar prasītāja atrašanos ieslodzījuma vietā, turklāt no apelācijas sūdzības nav saprotams, kā izpaudusies neobjektivitāte. Pirmās instances tiesa novērtējusi lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar lietas apstākļiem, nonākot pie secinājuma, ka prasība ir noraidāma.

Līdz ar to Civillietu tiesu kolēģijai ir pamats atzīt, ka pirmās instances tiesa lietas apstākļus ir novērtējusi vispusīgi un objektīvi, taisījusi likumīgu un pamatotu spriedumu, tādējādi ir atzīstams, ka apelācijas sūdzībā norādītie argumenti tiesas sēde neguva apstiprinājumu un nav pamats prasību apmierināt.

Saskaņā ar iepriekš minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 430., 432., 433., 434.panta, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

/pers. G/ prasību pret /pers. H/ par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu EUR 50 000 (piecdesmit tūkstoši *euro*) apmērā **noraidīt.**

Spriedumu var pārsūdzēt 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 8.februārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	/paraksts/	Sk.Buivide
Tiesneši	/divi paraksti/	L.Grauda
		G.Ungurs

NORAKSTS PAREIZS

Tiesas sēdes priekšsēdētāja **Sk.Buivide**

Rīgā, 08.02.2016